

Súčasný legislatívny rámec EÚ pre využívanie obnoviteľných zdrojov energie

Na základe smernice [\(EÚ\) 2023/2413](#), ktorá bola revidovaná 20. novembra 2023, bol prepracovaný rámec obnoviteľnej energetiky v rámci Európskej únie, pričom táto aktualizovaná regulácia, označená ako RED III, upravila pôvodnú smernicu [\(EÚ\) 2018/2001](#). **Členské štáty museli začať implementáciu zmien od 1. júla s ďalšími míľníkmi stanovenými na 31. mája 2025 a 21. februára 2026.**

V zmysle európskej smernice **RED III - tretia smernica o obnoviteľných zdrojoch** (ďalej len „RED III“) sa členské štáty EÚ dohodli na týchto záväzkoch:

- **podporovať využívanie OZE** na dosiahnutie cieľa EÚ 42,5 %, energie z obnoviteľných zdrojov do roku 2030;
- **integrovat' OZE s ostatnými politikami** v oblasti klimateckej neutrality a energetickej efektívnosti, osobitne s Nízkouhlíkovou stratégiou, Integrovaným národným energetickým a klimatickým plánom a príslušnou legislatívou (napr. národný klimatický zákon, ak by bol prijatý);
- **zjednodušiť povoľovanie pre projekty OZE a súvisiacu infraštruktúru** (pripojenie do siete, úložiská) maximálna dĺžka procesu v akceleračných zónach 6 mesiacov, na ostatnom území 2 roky;
- **určiť akceleračné zóny** - lokality vhodné na **rozvoj projektov povoľovaných v zrýchlennom režime**, pre jeden alebo viac OZE;
- **dodržiavať environmentálne predpisy EÚ** - projekty OZE musia spĺňať kritériá úspory emisií a udržateľnosti, osobitne ochrana biodiverzity, vody a pôdy

Slovensko má záväzky voči EÚ

- **Do 31. decembra 2024** (podľa Plánu obnovy a odolnosti) malo vypracovať a prijať legislatívu k akceleračným zónam pre veternú energiu a zverejniť metodiku na ich vytvorenie
- **Do 21. mája 2025 ukončiť transpozíciu - všetky prvky smernice RED III majú byť premietnuté do národnej legislatívy.** Súčasťou toho je mapovanie, ktoré identifikuje domáci potenciál využitia OZE a oblasti potrebné pre národné príspevky k celkovému cieľu EÚ. Treba tiež poznať odhadovaný dopyt po obnoviteľnej energii, dostupnosť infraštruktúry, zjednodušiť a urýchliť pripojenie OZE do sústavy.
- **Do 30. júna 2025 prijať legislatívu na zefektívnenie environmentálneho povoľovania**, ktoré má byť zjednotené a digitalizované
- **Do 31. decembra 2025** (podľa Plánu obnovy a odolnosti) vytvoriť pilotné akceleračné zóny, prijať a uplatňovať metodiku na vytvorenie týchto zón.
- **Do 21. február 2026** prijať plány akceleračných zón OZE a **stanoviť povoľovacie postupy** pre projekty v týchto zónach

Aktuálny stav - kde sú rezervy/nedostatky vo využívaní OZE?

- Slovensko je spomedzi 27 členských krajín EÚ, z pohľadu podielu obnoviteľných zdrojov energií na hrubej spotrebe elektriny, na nie veľmi lichotivom **6. mieste od konca**.
- Slovensku hrozí žaloba zo strany Európskej komisie za **meškajúce zjednodušenie povoľovania zelených zdrojov a riešení na uskladnenie elektriny**. Slovensko nestihlo do legislatívy zapracovať smernicu RED III, ktorá požaduje od členských štátov zadefinovanie jasných lehôt pre povoľovacie procesy pre konkrétne technológie obnoviteľných zdrojov energie (OZE).